

EL

MAGAZÍN

Núm. 203

Divendres, 17 de desembre de 2021

CINEMA

La crítica de 'Tres pisos', de Nanni Moretti

TECNOLOGIA

Les teories conspiratives i les xarxes socials

ECONOMIA

La mida de les empreses catalanes està estancada

MARC SANYÉ

RAFEL NADAL

"A través de la meva mare parlo de totes les mares"

ENTREVISTA

Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Marc Sanyé

Els lectors es commouen amb 'Quan s'esborren les paraules' (Columna), la darrera novel·la de Rafel Nadal. I també la que tanca la trilogia –no planificada– que va començar amb 'Quan érem feliços' (2012) i va seguir després amb 'Quan en dèiem xampany' (2013). Hi ha la mare que perd el llenguatge i, amb aquest, se'n va la memòria familiar. Però a l'altra banda, els nets que seran hereus de les paraules. I enmig, l'escriptor, una baula més de la cadena de la vida.

Ha acabat sent una trilogia, però que no estava planificada d'antuvi...

Jo pensava fer només un llibre, *Quan érem feliços*, però al mateix temps que l'escrivia vaig ser conscient que havia de buscar l'origen per fer entendre al lector, sobretot al més jove, què volia dir quan parlava d'una petita burgesia benestant en una ciutat com Girona. Que volia dir tenir plat a taula i estudis. I vaig escriure *Quan en dèiem xampany*, quasi juntes totes dues. Em pensava que ja estava, que no tenia necessitat de dir res més sobre això.

Què va passar, que el fes canviar d'opinió?

Que després anava escrivint més pàgines relacionades amb la memòria. És la literatura que m'agrada, aquesta més personal i més íntima, gairebé poètica a vegades. Escric sobre el pas de les estacions, les lectures i els viatges que he fet, la família... Anava escrivint pàgines relacionades amb els nets, les de la segona part de la novel·la que són més humorístiques... potser n'hauria sortit un llibre que s'hagués dit *Ofici d'avi* o una cosa així. És el que faig ara: escric llibres, cuido l'hort i estic amb els nets. Però va arribar la malaltia de la mare.

Una dona activa, de ment clara, que de cop comença a perdre la parla i la memòria.

Els hi furta la memòria, els records... Fa cinc anys que no ens coneix, que no diu una sola paraula. Vaig tenir la necessitat de córrer a escriure la memòria de la mare, i amb ella la del pare, que va morir abans. La mare era qui em lligava amb les generacions precedents, i em sembla que és un fenomen compartit amb molta gent de Catalunya: em parlava de la seva família, i de la del pare. Em

connectava amb la meva pròpia infantesa.

Com totes les mares, li devia explicar què feia vostè de petit.

Sí, perquè els de la meva generació tenim records des dels 7 o 8 anys, no com ara, que poden veure vídeos de més petits. Nosaltres només en conservem algun flaix. I aquests flaixos, era la mare que me'ls omplia d'història perquè, a més, ella sabia narrar molt bé, amb una memòria prodigiosa. Tinc set o vuit fotos meves de petit, d'aquelles amb les vores dentades i en blanc i negre, ella les convertia en dues hores d'història, en uns contes.

D'aquí la urgència d'escriure, per fixar-ho?

Sí. Fins i tot alguns episodis de *Quan érem feliços*, torno a córrer a reescriure'ls amb la perspectiva d'ara. Perquè quedin ben fixats i poder-los traspasar als que venen al darrere.

De la mare que perd les paraules ("gairebé d'un dia per l'altres totes les sentències, discursos, prèdiques...") als nets que les reben en herència ("jugarem a dir noms de coses: llistes de rius, de pobles...").

Com diuen els lingüistes, quan les coses no tenen nom deixen d'existir. A través de la mare parlo de totes les mares: de la decrepitud, dels que arriben al final... Vaig tenir la sensació que amb les seves paraules em desapareixien trossos de la meva vida. Aquesta part del llibre la titulo "Les paraules perdudes", i la següent, "Les paraules retrobades". Intento no forçar-ho, no teoritzar-lo massa, però que vagi apareixent de manera natural. I arribar a aquest joc que juguem cada estiu amb els néts, que em fan tornar boig: "Avi, juguem a dir coses!". I d'any en any, ells comencen a consolidar els noms: un arbre no és només un arbre, ja hi ha el pi, el freixe i l'alzina.

I ja ha lligat vostè quatre generacions, gràcies al poder de les paraules!

RAFEL NADAL

“Fixem les paraules per empalmar amb el fil invisible que ens lliga a les generacions precedents”

Fixar les paraules per recuperar la memòria i empalmar amb el fil invisible que ens lliga amb les generacions precedents. És important ser conscient que formem part d'aquesta cadena, que venim de lluny i que ens projectarem en el després. Crec en la idea que mentre algú ens recorda encara vivim. Aquest llibre és la voluntat de fixar la memòria perquè ens recordin i continuar vivint eternament. Espero viure així, i fer viure els meus pares, avis i besavis... i que el lector, veient això, faci reviure els seus. Hi ha un moment en què et queda més vida en aquesta projecció futura que en la real, que es va acabant.

La consciència de la pròpia finitud es va fent present?

Ho hem d'assumir. Hi ha un moment que t'ho has de plantejar. Primer et trasbalsa, però després ho mires amb serenitat. El meu pare era molt religiós, i per tant, sabia que hi havia un final i confiava en una vida després. Però havia decidit no pensar-hi: dos dies abans de morir em deia que volia arreglar la teulada del mas. És una manera d'enfrontar la vida: mentre la tinc, la gaudiré intensament. Jo el volia copiar, però m'he trobat davant del mirall: la malaltia de la mare, la mort de dos germans, la pandèmia... soc conscient que això té un final.

Hi ha uns quants encara en el llibre, allò que vol continuar fent...

Sí, potser ja no aniré al cap d'Hornos, vuit dies que estàs aïllat i no veus ningú. Potser per salut no m'ho podré permetre, però aniré a Grècia i Itàlia i correré per Catalunya. Revisitaré pobles i ciutats, a l'estiu i a l'hivern. Rellegiré llibres i allargaré les sobretauls. Aquest llibre és un doble món: el que s'acaba i el que arriba, que potser no serà el meu: serà el dels meus nets, jo el viuré amb passió però deixant que els protagonistes siguin ells, els joves. Seré al mig, fent de pont.

No creu que sol haver-hi la tendència de pensar que el món que ve serà pitjor?

Soc optimista respecte al que ve. Fins i tot amb la tecnologia, que a vegades ens espanta, tot això al final proporcionarà benestar a la societat i els meus nets seran més feliços amb la tecnologia. Però ho seran si saben entendre que, a més, portem molts segles de pensament, de filosofia, de reflexions... Que sàpiguen emportar-se cap al futur tecnològic aquest bagatge de civilització. No han de començar de zero!

A la primera part hi ha escenes amb la mare molt colpidores, i en aquest sentit és un llibre molt personal. Vostè busca la seva reacció: “Soc el teu sisè fill, mare”...

La frustració és molt gran. I les vaig repetint perquè es repeteixen. El temps va canviant, i ella segueix igual. Veus que a fora la vida esclata, que hi ha estímuls i penses que bé ho ha d'estar veient, que hi ha llum o que es pon el sol, que ara cauen les fulles i ara tornen a brotar... però no hi ha manera. Ni amb la música ni amb els nets que l'amanuaguen. I arriba un moment que et rebel·les, fins i tot amb ella, perquè et provoca un dolor tan gran. Hi ha un moment que dic que la mort del pare m'ha fet sentir nostàlgia per aquest món que se'n va i la malaltia de la mare em fa insensible. Arriba un punt que t'has de blindar, i veus que de mica en mica vas deixant d'intentar que reaccionis. Però... i si per un segon nota que la deixes sola? Al final et consoles pensant que no la vols recordar per aquests últims cinc anys sinó per noranta-tres que hi ha abans: la dona que estudiava, que donava classe a la Universitat, que s'enamora i que té 12 fills –i que en perd un tràgicament de jove i ho pateix– i la nena de 6 anys que hi ha a la portada del llibre.

Creu que els seus pares es van acomiadar del seu món quan encara n'eren conscients? Hi ha una

“A través de la meva mare parlo de totes les mares. Vaig tenir la sensació que amb la seva memòria desapareixien trossos de la meva pròpia vida”

escena, a la casa de la Fosca on passen l'estiu...

...que els trobo mirant com surt el sol. O també quan la mare es grava cinc hores de records i d'història seva, potser perquè ja intueix que perdrà la memòria. Crec que sí, que s'acomiaden d'aquesta vida plena que han tingut.

L'escena de la Fosca, la reproduïxen ara els seus nets, mirar com surt el sol. I el fa feliç...

Intento explicar-li al lector que és bo que nosaltres transmetem aquest món, però sense forçar-ho. Al final, el que he descobert és que els nens són més esponges del que sembla: si et veuen llegir, si et veuen defensar unes idees o unes altres... tot això els va quedant. Però tenen més vida fora de tu: el carrer, l'escola, els esports... i arriben a les seves pròpies conclusions. Formen part del mateix món però reinterpretant-lo a la seva manera. Ara que ve Nadal, per exemple, a mi em preocupaven les formes, però ara ja no. Ara em miro la fantasia, la credulitat que ens donem durant un temps l'any. Potser en llibres posteriors podré deixar constància de com això va evolucionant.

Ara que parla de les formes: les seves són les de qualsevol avi d'avui amb els nets, molt afectuoses. Les dels seus pares, en canvi, eren d'amagar els

sentiments. Era propi d'aquelles generacions?

Els meus pares no es van rebolcar mai per terra amb mi, com jo ho faig amb els nets. Les manifestacions de *carinyo* ara són més físiques, ells s'han adormit moltes vegades a sobre meu, nosaltres no ho fèiem amb els pares. La mare ens expressava l'estimació amb l'eficàcia del funcionament de la casa. Que era molt plaent! Et despertaves i senties remenament a la cuina, i t'imaginaves que la casa ja era neta, que hi havia els fogons encesos... En canvi, això no es traduïa en amanyagar-te o en donar-te la mà, excepte quan et volien tenir controlat.

Però sí que una manifestació d'afecte era la de trobar-vos, reunir-vos per a les celebracions o fins i tot cada dissabte per dinar. Una comunitat familiar que es manté fins que la mare perd la paraula.

És molt de família nombrosa i de caràcter mediterrani, en un sentit generós. Ara la família torna a estar de moda, sortosament, amb més models i d'acord amb la personalitat de cadascú. Però aquí ja hi havia models de família que no estaven basats en la sang més estricta: a part que vivien avis fills i nets tots junts, hi havia oncles solters i a vegades jornalers que passaven a formar-ne part. I també ho mantinc amb els nets, a l'estiu. Quan som menys de 10 o 12 persones per la casa, ja diuen que som poca gent. En algunes èpoques això s'ha criticat, feia conservador, però crec que era un gran error.

I quan surt la política, a les trobades familiars?

N'hem fet discussions apocalíptiques, però també d'un llibre o d'una pel·lícula o del que hem plantat en un hort.

La pandèmia va trencar moltes d'aquestes dinàmiques. Al llibre hi surt...

Però vaig pensar que no l'havia de convertir en protagonista. No volia escriure *sobre* la pandèmia, però en canvi sí que em semblava que forma part del paisatge. Quan em recuperava jo d'una malaltia, la pandèmia em va obligar a controlar-me, protegir-me i protegir la família, els meus nets. I acomiadar-me de la mare per unes setmanes. Però també pensi quantes famílies no hi ha que els fills han anat a buscar feina lluny, això no deixa de trencar el vincle, el fil de la memòria. Haurem de trobar la manera de recuperar-lo per altres vies, perquè si no ho notaran els avis i ho notaran els nets. El trencament de la pandèmia és simbòlic d'aquests altres trencaments que la societat ens està portant.

Ara s'acosten les festes de Nadal, i vostè hi ha fet referència. També ho fa en el llibre. Li sap greu que anem perdent la noció del seu origen?

Em sembla que no hauríem de perdre el valor cultural. Entenc que el món està canviant, que compartim el país amb gent de diferents procedències culturals, però no eliminem la nostra celebració. Incorporarem les altres! Nadal no deixa de ser la més natural de les nostres festes: tot el calendari de les festes religioses ve de les estacions, del cicle de la natura, amb l'habilitat del cristianisme per adaptar-les. A més, era formatiu: el vers de Nadal...

...primera lliçó pràctica d'oratoría per a moltes generacions!

Amb la vergonya que ens feia dir-lo! Però l'havíem de superar perquè hi hagués una propineta. Memoritzàvem, entràvem en contacte amb la poesia, amb paraules que no enteníem però que intuïem que tenien musicalitat, ritme... Amb el pessebre fèiem una mica d'urbanisme i d'ecologia, i amb els Pastors, teatre. Per què ens hem de carregar tot això? Fins i tot la part de simbologia religiosa: aquestes tradicions que venen del paganisme, han passat per la religió i no sabem on aniran a parar, les hem de contemplar amb el bagatge de totes les èpoques, també de la religiosa. Si no parlem del nen Jesús, els pastors i els àngels, estem perdent una força imaginativa molt potent. Després anem a rescatar tradicions d'altres llocs amb fades i elfs... que no deixen de ser semblants als àngels d'aquí, de la Mediterrània. Expliquem que unes equivalen a les altres, però no ho perdem. Ni per a nosaltres ni per als de després, que necessiten saber que venen d'un fil històric molt ampli.

OPINIÓ

**Pere Martí
Bertran**

Humanisme en estat pur

Si hi ha hagut un fenomen literari de la pandèmia gosaria dir que ha estat *El infinito en un junco* (Editorial Siruela, 2019), de l'escriptora aragonesa Irene Vallejo (Saragossa, 1979). I ho dic no només perquè del llibre se n'hagin fet desenes d'edicions en castellà, tant a la Península com a Hispanoamèrica, o perquè s'hagi traduït a més de trenta idiomes, el català inclòs (*L'infinit dins d'un jonc*, Editorial Columna, 2020, traducció de Núria Parés), o perquè l'autora a partir de l'obra hagi estat sol·licitada arreu (conferenciant a diversos fòrums, columnista a diversos diaris..., fins i tot pregonera de la Diada de Sant Jordi 2021, per exemple). Ho dic sobretot perquè llegir-lo ha estat un bàlsam per a molts lectors, entre els quals m'incloc, ja que d'una manera extraordinàriament assequible i alhora poètica ens ha permès d'acostar-nos, o d'aprofundir-hi, a les nostres arrels culturals, que comencen en l'hellenisme, continuen en la Roma que el va adoptar i ressegueixen en el que coneixem com a cultura occidental, hereva del Renaixement i de la Il·lustració, que totes puen del món clàssic. El subtítol de l'obra és una síntesi perfecta del que hi trobarem: "La invenció dels llibres al món antic". Veritablement Irene Vallejo ens passeja pels orígens i la història de l'escriptura i dels suports que ha tingut al llarg dels segles. Ho fa a partir de la Biblioteca d'Alexandria i el seu intent de recollir tot el saber del món conegut en la seva seu, fins a arribar a la invenció de la impremta, al segle XV, i passant, naturalment, per l'imperi romà, que fa seva la cultura hel·lenística dels vençuts fins al punt que la imita en tot: gèneres literaris, models bibliotecaris i acadèmics,

suports per a l'escriptura (papirs, pergamins, còdexs...), etc. A més, hi repassa tot el que s'hi relaciona, amb els llibres: llibreries i llibreters, escriptors i lectors, biblioteques i bibliotecaris, el concepte de clàssic i de cànnon... Un veritable devessall d'informació i d'erudició, de feina feta durant anys i a consciència. Humanisme en estat pur i a ple segle XXI, si em permeteu l'expressió que he volgut destacar al títol de l'article.

Dit això, i així, pot semblar un assaig més dels que abunden al món acadèmic, sovint fruit de tesis doctorals o d'estu-

'El infinito en un junco' és una veritable obra literària. Llegir-lo ha estat un bàlsam per a molts lectors

dis universitaris, però res més lluny: *El infinito en un junco* és una veritable obra literària, un assaig que gairebé es pot llegir com una novel·la, que podem qualificar de relat, com apunta l'autora en més d'una ocasió al llarg de l'obra (p. 17, 21...). I ho dic per moltes raons, tant estilístiques com de continguts. Entre les estilístiques, m'agradaria destacar la prosa de l'autora, molt rica i acurada, plena de metàfores, d'imatges i de comparacions d'allò més elaborades; la capacitat de síntesi, tant a l'hora de parlar-nos d'esdeveniments, com de personatges (sobretot escriptors) o d'obres concretes; la capacitat narrativa a l'hora d'apropar-nos hipòtesis, troballes, documents..., fins i tot de fabulació, de recreació, quan

no hi ha prou documentació, per això ens parla en diverses ocasions de "territoris de la suposició" (p. 142, per exemple), de personatges desconeguts que s'ha de limitar a anomenar "ell" (p. 117-118, per exemple)...; la capacitat de relació, a tots nivells, però molt destacable quant a la relació del passat amb el present; etc.

Pel que fa als continguts, voldria destacar-ne, també, tres o quatre aspectes. Sens dubte el més important és la quantitat d'informació que aporta sobre el tema, fruit d'una investigació metòdica i rigorosa d'anys, com he apuntat. Una informació, cal deixar-ho ben clar, que no destorba gens la lectura, que flueix sense entrebancs acadèmics com poden ser les notes al marge o a peu de pàgina, que no té ni un bri de pedanteria. L'autora opta per relegar tota la informació científica i documental als apartats finals titulats "Notes" i "Bibliografia", cosa que la majoria de lectors agraïm. Una informació presentada amb un estil d'allò més personal, com he apuntat, i que l'acosta al lector. En poden ser exemples les nombroses referències cinematogràfiques que esquitxen tot el relat o les abundants referències personals i familiars, sempre imbricades al text, mai gratuïtes o descontextualitzades, o encara alguns tocs d'humor, d'allò més fins, més britànics, sovint reduïts a un parèntesi del narrador. Si hi afegim que Irene Vallejo té una gran capacitat d'incloure històries dins la història general, com solen fer els bons narradors, podem entendre que l'assaig sobre la història i l'evolució del llibre hagi estat rebut com una de les novel·les més intrigants i llegidores dels darrers anys, com han reconegut lectors i crítics d'arreu.

Eduard Roure

BADLANDS

Aprender

Circula la broma que potser d'aquí a uns anys ens ho haurem de pensar dues vegades abans de travessar un pont nou amb el cotxe, no fos cas que l'enginyer responsable de la infraestructura hagi estat un d'aquests estudiants de les actuals llesves de Secundària i Batxillerat, a qui van facilitar el títol que no es mereixia fent-se perdonar, no re, un parell d'assignatures suspeses.

En contraposició ben incongruent a aquesta facilitat enlluernadora per assolir l'aptitud acadèmica, potser hi continuarà havent unes notes de tall a la selectivitat per a certes carreres que requeriran pràcticament l'absoluta excel·lència, amb la qual cosa respirarem més tranquils quan es tracti, per exemple, de posar-nos en mans d'un metge. No ens fem il·lusions, però: el procés de mediocritat galopant del sistema educatiu que propugnen els nostres governs des de l'àmbit legislatiu no sembla tenir aturador i n'haurem

de pagar poc o molt les conseqüències en el futur, si no amb el metge, sí amb la resta de coses. Començant pels que hauran de ser formats justament com a docents, perquè el camí que se'ls presenta per conquerir el títol habilitador pot semblar de tot excepte costerut i meritori. I un cop hem fet figa per aquí, la resta ve sola, que és com dir que s'ensorra tot el castell de cartes.

Formació deficient i manca d'oportunitats. Panorama ben poc falaguer si, a sobre, deixem treballar la imaginació i pensem com es rebran aquestes titulacions degradades en altres països, quan el nostre jovent hi hagi d'acudir per trobar la sortida que aquí se li nega. La jugada és perfecta per tal de condemnar generacions senceres a la precarietat, i permetre comandar el país als pocs privilegiats de sempre mercès a les referències que els hauran forjat les escoles privades i els màsters prohibitius a la resta de mortals.

Només un índex d'esperança es deixa besllumar entremig del panorama desolador, una conclusió volàtil, ingènua si voleu, temerària, però a la qual per grat o per força ens haurem d'aferrar: ara que arreu del país es tendirà a facilitar els títols de Batxillerat i cicles (anava a dir regalar, ves el subconscient), ara que s'aplanarà el camí per sortir il·lès de la selectivitat en el major nombre dels casos i la pertinent acreditació formativa esdevindrà oli en un llum, potser podríem mirar de convèncer tants adolescents ansiosos que es deixen de preocupar per la nota –la nota ja arriba sola i fàcil– i se centrin, ara sí, a conèixer i aprendre, al que se'n diu formar-se de veritat, esperonats pel cuquet de la curiositat i l'autoexigència. Encara que només sigui per poder adonar-se, amb les eines del criteri propi i cultivat, de la merda de país a què alguns ens volen abocar. Si almenys això els ho poguéssim fer entendre.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Classes intermèdies

Sobre les classes mitjanes el capitalisme s'hi ha sostingut durant dècades i el consens amb elles és el que va fer possible el desenvolupament de l'estat de benestar i del model social europeu. No és tant que hagin estat molt nombroses, però han tingut un gran paper en el sentit aspiracional. Mentre hi havia certes possibilitats d'ascensor social, tothom pretenia formar-ne part. Sempre ha estat un concepte una mica vague. Depèn molt si s'adscriu a ella una determinada població a partir d'un nivell d'ingressos, o més aviat s'utilitza per definir una cultura en què conflueixen benestar material, moderació política, un tipus d'activitat laboral lligada a activitats professionals, comercials i empresarials i un nivell de propietat de, com a mínim, l'habitatge habitual. Tampoc és exactament el mateix si ho establím a partir de dades objectives, o bé ens remetem a l'adscripció voluntària. En aquest sentit, la majoria de la població occidental, en els anys anteriors al desencadenament de la crisi econòmica de 2008, s'hi definia de manera absolutament predominant. Pràcticament desnaturalitzada la cultura política d'esquerres que havia construït els seus mites i referents amb el marxisme, semblava que l'adscripció a la "classe treballadora" hagués desaparegut. En els discursos polítics, tothom apel·lava al vot d'unes classes mitjanes considerades la base material i mental de la societat. S'ha considerat en el món occidental aquest grup com el paradigma i el sosteniment de l'estabilitat econòmica i política. Fonamental en l'aspecte econòmic, per la seva accentuada propensió i possibilitat al consum que

els permetia el disposar d'un cert nivell de renda. Clau en la política, per la seva tendència a optar i bascular en l'arc polític moderat entre el centre-dreta i el centre-esquerra, essent en la pràctica qui proporcionava les majories en l'alternança típica europea entre socialdemocràcia i conservadorisme.

Amb la dinàmica de crear desigualtat econòmica extrema ençà de la globalització, la classe mitjana es va anar convertint en un grup difús i molt propens al mal humor. Això es va accelerar amb la crisi econòmica del 2008. L'aposta mundialitzadora del capitalisme des de

Aquest grup social és un luxe que el capitalisme ja no es vol permetre

fa ja dècades va donar lloc a una "revolució dels rics" que, en perdre la por de l'existència d'un contramodel que resultés atractiu per a àmplies capes de la societat, van decidir trencar tot consens social i apostar per l'individualisme més pur i dur i evolucionar cap a la societat de l'1% -99%. Encara que a mitjà termini pugui ser una ficció mantenir els nivells de demanda amb la liquidació de la capacitat adquisitiva d'àmplies capes de la població occidental, alguns ha cregut que la disminució dels costos de producció i els baixos preus encara tenen una certa cursa al davant, com creuen que el té la nova i creixent demanda dels sectors emergents en els països en vies de desenvolupament.

La tendència al laminat progressiu de les classes mitjanes en tots i cadascun dels seus nivells sembla un procés imparable, i la premonició que ja va fer el polític britànic John Gray sobre el fet que aquest grup social intermedi "és un luxe que el capitalisme ja no es vol permetre", sembla que es va complir. La caiguda d'ingressos salarials i la pèrdua de seguretats amb relació al manteniment de la feina són una evidència en els segments mitjans i alts del mercat laboral, pressionats també per l'efecte moderador de salaris que provoca la deslocalització. La precarietat –que és laboral, econòmica i social–, és el sentiment que marca la pauta. Finalment, i probablement és un aspecte especialment important, les classes mitjanes en retrocés pateixen una pressió tributària important. Gran part de l'ingrés públic se sosté, encara, sobre el que en queda, ja que una part significativa dels segments baixos cotitza molt menys per efecte de la desocupació i de la reducció salarial, i en la mesura que les corporacions que operen a nivell internacional sigui per mitjà de l'elusió o del frau fiscal, ja fa temps que van decidir contribuir només de manera simbòlica o no contribuir en absolut. Por, incertesa i neguit, en una població que muda cap al refugi identitari i cap a expressions polítiques forassenyades. És el que passa sempre que hi ha processos d'empobriement dels sectors intermedis. Europa ja ho coneix perquè ho va experimentar als anys trenta. Trump, Brexit, Orban, Salvini, Vox, Zemmour... en són exemples recents. Refugi en els extrems, polaritat, fractura social, frustració i violència verbal. Sembla que hem oblidat que la cultura i la pràctica democràtica requereixen contenció de la desigualtat i l'existència d'un cert grau d'ascensor social.

Xavier Menós

DE PAS

SJP vs Donald Judd

Passejo per un renascut Soho de Nova York i és impossible no mirar enrere. Fa tot just un any, caminava per una quadrícula aixecada amb edificis de ferro colat, orfe de turistes. Soc a West Broadway i la imatge d'un sensesostre que carregava dos carros plens d'objectes que explicarien una vida al marge de la societat, no deixa d'acompanyar-me. És impossible no fer comparacions. Si fa tot just any, aquest barri popularitzat per les protagonistes de *Sex And The City* estava mut i amb la majoria de botigues tapiades, ara torno a sentir el brunzir dels cotxes; robo converses d'accents i llengües diverses que tornen a donar vida a unes voreres ocupades per unes terrasses temporals de dimensions XL i no deixo d'observar com els aparadors de les grans cases de moda comencen a preparar-se per una campanya de Nadal que es preveu històrica.

No crec en les coincidències. Abans d'abandonar Manhattan de manera defi-

nitiva, he decidit visitar un temple de l'art contemporani americà: l'estudi i la casa d'un artista singular que va fer del "menys és més" una senya d'identitat. Soc al Soho perquè vull visitar el taller d'un dels pares del mal anomenat art minimalista, en Donald Judd.

L'art sempre està preparat per atacar-te. En la primera planta d'aquest edifici de cinc pisos veig com uns operaris estan cobrint unes finestres amb una tela blava semitransparent i com un parell de parets estan sent recobertes amb uns vinils en blanc i negre que mostren uns núvols i uns ocells.

No m'ho puc creure. He tardat 16 anys a visitar la casa de Donald Judd i, quan em decideixo a fer-ho, coincideixo amb la instal·lació de dues obres d'un dels meus artistes preferits: en Félix González-Torres a qui, fa uns mesos, el Museu d'Art Contemporani de Barcelona, el Macba va dedicar-li una extraordinària retrospectiva.

A la casa de Judd no hi ha res a l'atzar. Tot, des d'un pany de la porta fins a una instal·lació gegant feta amb llums de neons realitzada per Dan Flavin, ha estat mil·limetrat per un artista que creia en el poder absolut de l'art i en la victòria triomfal de la forma i el color pur.

Passejo pels cinc pisos d'aquest santuari i la meua imaginació no para de viatjar en el temps. Intento copsar com seria aquest Soho als anys seixanta: brut, ple de fusteries, serralleries, tendes de construcció i que serviria d'inspiració d'una nova generació d'artistes que, no només revitalitzarien un barri, sinó que revolucionarien l'art americà. Penso en en Phillip Glass, que compaginava la seva feina de taxista amb la fontaneria, en Chuck Close, Frank Stella o en el mateix Judd. Una gran sensació de buidor m'engoleix en sortir de la visita guiada. Les cortines de Torres González ja són usades per *instagramers* com a fons. La Disneyficació de la ciutat ha acabat esborrant el rastre d'un barri *gamberro* i inspirador. És el triomf dels talons de Sarah Jessica Parker *versus* la poètica pura de Judd. La superficialitat sempre acaba guanyant.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Anna Tomàs

Llibres i llibreries: el plaer de la lectura i del descobriment

HI HA UN PAÍS ON LA BOIRA

Autora: Gemma Gorga

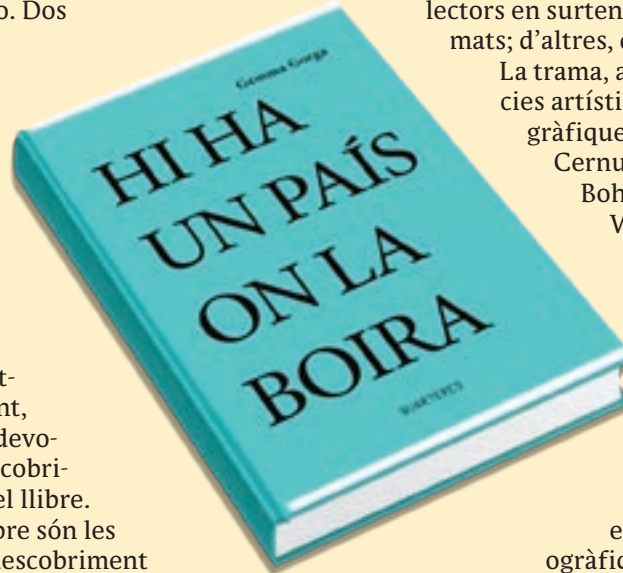
Editorial: Tushita Edicions, col·lecció Quarteres

Lloc i any d'edició: Sant Celoni, 2021

Pàgines: 296

Gemma Gorga, poeta i professora universitària de filologia, feu una estada de dos mesos a San Francisco. Dos mesos badant, passejant, observant, visitant llibreries, escollint llibres i llegint. Dos mesos d'anotacions a la llibreta que ha transformat en aquest viatge de paper pel seu cosmos literari. La mateixa autora defineix el seu periple com un pelegrinatge laic, la llibreria, per tant, com a temple, un lloc de devoció on la litúrgia és el descobriment de l'espai i la tria del llibre.

Mentre la trama del llibre són les vivències de la poeta, el descobriment que ens comparteix de cadascuna de les llibreries, els llibres que hi troba i la seva lectura posterior. Així com el camí fins a arribar-hi, el barri on estan situades, l'entorn, el paisatge, la ciutat, la història, etc. L'ordit serien les reflexions que travessen tot el llibre, i que alhora el singularitzen i li donen la dimensió que té. Els fils d'aquest ordit són de colors diversos, sobresortint les reflexions de la lectura com a viatge, la lectura com a aliment, el llibre físic davant el digital, l'evolució històrica del llibre, la simbologia del llibre dins la pintura, són només alguns exemples que

ens ofereix l'obra. "La lectura afecta, transforma, canvia la vida, fa patir i pot arribar a matar. Uns lectors en surten formats; altres, transformats; d'altres, deformats."

La trama, a més a més, inclou referències artístiques literàries, cinematogràfiques, plàstiques, etc., com Luis Cernuda, Miguel de Cervantes, Bohumil Hrabal, Virginia Woolf, J. D. Salinger, Daphne du Maurier, Ray Bradbury, Auguste Rodin, Claude Vignon, Alfred Hitchcock, Ingmar Bergman, que configuren una mostra de molts més noms que trobarem al llarg de l'obra, a qui cal sumar el llistat de referències bibliogràfiques de llibres que parlen de

llibres, que trobarem al final.

L'escriptura de l'autora, rica i poètica, no fa ús de l'exaltació per transmetre entusiasme i emoció, sinó que aquestes deriven de la profunditat de la vivència i de la reflexió que en fa. L'autora uneix magistralment ordit i trama, creant aquest teixit multicolor, intens i engrescador que obliga a marcar pàgines, prendre nota i/o a subratllar sovint. Un viatge literari meravellós, molt recomanat a totes aquelles persones que gaudim del plaer d'entrar a una llibreria, observar, vagarejar entre els prestatges i escollir un llibre.

Pere Martí i Bertran

Contes premiats

ESCU T ALTRES CONTES

Autors: Diversos

Editorial: Cossetània

Col·lecció: "Narrativa", 102

Lloc i any d'edició: Valls, 2021

Pàgines: 118

Un any més, l'Editorial Cossetània ens ofereix el conte guanyador i els seleccionats pel jurat del Premi Tinet, amb el títol *Escut i altres contes*. Conté 15 relats breus molt diversos en tot: per l'edat dels autors (els més grans són del 1951 i la més jove, del 1997); per la procedència (hi predominen els del Principat, però són nascuts a comarques molt diverses –Osona inclosa amb Ester Cánovas Parés, de Tona, i Ferran Garcia Moreno, de Taradell–, i n'hi ha dos del País Valencià); per la paritat de gènere (set dones i vuit homes), i, naturalment, per la diversitat temàtica (hi trobem des d'un atemptat terrorista fins a un alcohòlic que es vol rehabilitar, passant per destruccions familiars a causa de la guerra, per morts que deixen un buit que sembla insuperable, per triangles amorosos...) i estilística (narradors en primera i tercera persona, monòlegs interiors ordenats, combinació de punts de vista d'una mateixa situació...). En conjunt, gosaria dir, una bona mostra de la riquesa literària de què gaudeix el nostre país des de ja fa una colla d'anys, en part per concursos com aquest, però també pels escolars.

Per qüestions d'espai, no em puc estendre a analitzar els

15 contes, em centraré en el guanyador: "Escut". És obra de la professora i escriptora Montserrat Morera Escarré (Barcelona, 1952), resident a Vilassar de Dalt i amb arrels valenques. Ens hi narra els primers moments (aproximadament una hora) de l'atemptat gihadista del 17 d'agost de 2017 a Barcelona i ho fa des de la mirada de la Hala, una noia magrebina de 18 anys, que ja en fa més de deu que viu a Barcelona i que fa de peixatera al mercat de la Boqueria. La veiem alegre, feliç, amb molts plans de futur, fins que passa el que passa i tot canvia, per a ella i per a tanta altra gent.

El jurat del premi, en l'acta d'atorgament, ho ha sintetitzat d'una manera perfecta, fins al punt que no em puc estar de transcriure-us-ho: "Un relat emocionant, lingüísticament impecable, molt ben estructurat i amb un final que interpel·la emocionalment el lector. Una història que connecta mons culturals diferents en la figura del personatge femení que arriba a esdevenir símbol de totes les dones del món. El joc amb els colors, amb la llum i amb la mesura dels minuts són els recursos per fer memòria personal d'una vivència col·lectiva fosca i impactant". Un volum breu format per narracions també breus, que estic segur que us farà passar bones estones.

NOVETATS EDITORIALS

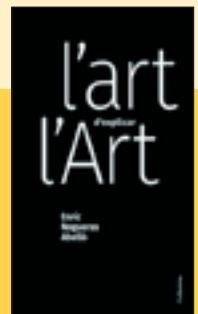
'La rialla roja'
Leonid Andréiev
Ed. Males Herbes

Hi ha qui diu que és una de les novel·les antibel·licistes més importants que mai s'han escrit. El seu autor ho va fer durant la guerra entre Rússia i el Japó de principis de l'any 1904. Però l'autor no ho concreta mai, i així es converteix en universal. El protagonista, ferit al camp de batalla, és retornat a casa, però ni allà no pot oblidar l'horror.

'El castell d'Otranto'
Horace Walpole
Ed. Laertes

Aquesta novel·la es considera un text fundacional de la novel·la gòtica. Podem imaginar el seu autor, fill d'un primer ministre britànic, escrivint la novel·la a la finca de vora el Tàmesi que va transformar per imitar un castell. I allà la seva imaginació volava cap a la història del tirà Manfred i la seva estirp maleïda, a la Itàlia medieval.

'L'art d'explicar l'art'
Enric Nogueras
Columna Ed.

"El meu fill petit ho faria millor!" és una exclamació que haurem sentit a vegades davant d'una peça d'art que ens costa d'entendre. Aquest llibre parla dels artistes i dels seus motius d'una forma entenedora, parla d'allò que ens volen transmetre i que, potser, ens pot arribar a emocionar. Tot plegat, de la mà d'un periodista apassionat per l'art.

'Pandèmia i postveritat'
Jordi Pigem
Fragmenta Ed.

George Orwell i Aldous Huxley van preveure mons distòpics que sovint s'han comparat amb la situació que vivim en la pandèmia. El filòsof Jordi Pigem contrasta la realitat i les ficcions i arriba a conclusions preocupants: "Estem personalitzant els robots i, a la vegada, estem robotitzant les persones. Sembla una paradoxa. No ho és."

'Codi Gaudí'
Joan Bosch
Ara Llibres

La culminació d'una nova torre de la Sagrada Família ha renovat l'interès per Gaudí i la seva obra. En aquest llibre, Joan Bosch parla del Gaudí més humà, no el sacralitzat en les promocions per al turisme. Un home que primer triomfa però que després pateix la indiferència. Un llibre que vol explicar que darrere d'un geni hi ha una persona.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

El Xalet d'Ulldeter

“ La forma del Xalet és típica i pintoresca i apropiada en son tirat i en sa construcció a l'objecte a que ve destinat i al lloc que ocupa, essent fort per a rebre les empentes del mal temps i sofrir la cruesa de l'hivern, crudel de debò en aquesta regió, agomboiant-se sovint la neu fins a mig colgar-lo. Murs i volta són tots d'una peça i les pendents són molt accentuades per a que la neu no s'hi aturi. Tot son exterior està enquitranat i son negre colorit i el vermell de la fusta de les finestres li donen un aspecte original i gairebé podríem dir-ne diabòlic.

Les humitats que en els primers anys apareixien en la part interior han desaparegut del tot; després d'algunes reparacions efectuades i de l'enquitranament exterior fet tal com se practica en la generalitat dels Refugis Alps. Avui està del tot confortable, sec i abrigat. ”

Cèsar August Torras

AUTOR
Cèsar August Torras
(1852-1923)
OBRA
'Pirineu català.
Comarca de
Camprodon' (1902)
INDRET
Xalet-refugi
d'Ulldeter
MUNICIPI
Setcases
COMARCA
Ripollès

El circ muntanyós d'Ulldeter, al nord de Setcases, deu el seu nom al fet que acull el naixement del riu Ter. Unit pel nord-est amb el circ de Morens (i limitats tots dos al nord per una carena que els separa del Conflent i, per tant, de la vall del Tet), està emmarcat pel pic de la Dona a l'est, el pic de Bastiments al nord i el Gra de Fajol al sud-oest. Aquí es va construir el vell refugi d'Ulldeter, inaugurat l'any 1909 i obra de Jeroni Martorell. Les deficiències de l'edifici van fer que s'anés abandonant, i ara només en queda un munt de pedres. El nou refugi es va construir no gaire lluny, l'any 1959. El text de Cèsar August Torras, però, fa referència a l'antic.

JORDIPIA (WIKIMEDIA COMMONS)

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

203

 CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA
CNL D'OSONA

LÈXIC

Entre una cosa i l'altra (I)

La paraula *locució* pot significar “una manera particular del llenguatge” o també “un grup de mots que té el valor semàntic o sintàctic d'un sol mot”. És en aquest darrer significat que ens centrarem en l'article d'avui i en els de les dues pròximes setmanes. De locucions n'hi ha moltes, moltíssimes; per exemple, quan diem “aquell **està com un llum**”, per expressar que una persona és boja. Si ens hi fixem bé, veurem que hi ha un bon nombre de locucions formades per dos noms, dos adjectius, dos adverbis o dos verbs i entremig hi ha la conjunció *i*.

“**I de cop i volta** va sonar el telèfon” –de fet també podríem dir *de cop*–, aquesta locució expressa la immediatesa i la usem quan una acció que arriba inesperadament. D'altra banda, dues persones **són carn i unglà** quan són inseparables, quan pensen o actuen com si

fossin una sola persona. Més escatològicament també es pot dir **ser cul i merda**. En canvi, **ser de carn i ossos** té dos sentits completament diferents: a) ser subjecte a les misèries i febleses humanes; b) ser capaç de tendresa, de pietat per la consciència de la misèria de la natura humana. Quan estem molt prims podem dir que **no tenim més que la pell i l'os** –o bé **no tenim sinó la pell i l'os**, no pas **estar en els ossos*, calc del castellà.

Un altre cas de locució pot ser: –És el senyor Ventura? –Sí, senyor, **en carn i ossos** (és a dir, “jo mateix”). O bé: –Ets tu? –Sí, soc jo **en cos i ànima** (que té el mateix valor de l'anterior). Aquesta locució pot prendre un significat ben diferent, “totalment, completament”: “Es dedicava **en cos i ànima** a la música”. I **entre una cosa i l'altra**, hem arribat al final de l'article d'avui.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de **vic.ass@cpnl.cat**

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

Tres anys de llum i talent

El dia que en Joan Garcia em va donar les claus de La Veu, l'emissora municipal de Sant Joan de les Abadesses, va ser un dels més afortunats, malgrat que jo encara no ho sabés, de la meua vida. La dècada dels anys deu avançava inexorablement, i la tecnologia permetia que ja no calgués anar a fer-hi els programes

musicals carregat de discos de vinil, cintes i CD, per acabar caient més o menys sempre en la mateixa fórmula. Gràcies a Spotify, però sobretot a Youtube, portar ara mateix un espai radiofònic et permet accedir a una discoteca infinitament més àmplia que la que teníem fa dues dècades.

Aleshores anaves a una botiga de discos, i si disposaven d'un sistema de preescolta, tenies absència de vergonya per demanar que et posessin un LP, i prou temps per valorar si et convenia comprar-lo o no sense deixar-te inquietar per la mirada impacient d'uns dependents més acostumats a vendre qualsevol merdota superpromocionada per discogràfiques multinacionals a través de tots els mitjans amb un esforç igual o menor que zero. I això limitava moltíssim l'accés a la música, per més que compressis revistes especialitzades o aguditzessis el dial a la recerca de cançons perfectes o que com a mínim s'acostessin a aquesta condició.

The Field Mice va ser una banda que em va passar totalment desapercibuda en el seu moment.

Per això quan fa pocs anys vaig escoltar finalment *Sensitive* amb tres dècades de retard, vaig adonar-me de com la nostra deixadesa o ignorància són sempre superiors –en la cultura i en la resta d'àmbits de la vida– a qualsevol altra consideració. En tres anys i mig d'existència la formació londinenca va aconse-

guir un nombre significatiu de grans cançons sota el segell de Sarah Records, sempre amb la bandera de la independència, el pop de guitarres i el jangle, però sobretot amb una de molt més significativa: la del talent. I a diferència de moltes bandes que allarguen la seva existència fins a molt més enllà del que les seves cançons semblen recomanar, van deixar-ho córrer coincidint amb l'inici dels noranta, just la dècada on probablement haurien obtingut molt més reconeixement.

I tornant a l'inici, mai estaré prou agraït de les hores que cada nit de diumenge dedico a buscar nous *Sensitives* amagats pels racons d'internet, conscient que periòdicament n'apareix algun que em farà companyia fins a la fi dels meus dies. De moment “Emma's house”, el mateix “Sensitive” del qual mai em cansaria d'escoltar els seus cinc minuts d'intensitat, melodia, ritme i cordes desbocades, o “If you need someone”, serveixen perquè la meua vida auricular sigui molt menys avorrida que la de la majoria de mortals que conec. O això crec, vaja.

Sarah records publica el single 'Sensitive' de The Field Mice
Dilluns, 27 de febrer de 1989

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

LOVE 'Forever Changes'

Elektra, 1967

Love, un nom estrany per a un grup de rock, va ser una de les bandes més populars de la Costa Oest dels Estats Units als anys seixanta, però força desconeguda a la resta del món. Ara bé, *Forever Changes*, el seu tercer disc, amb el temps s'ha convertit en un dels clàssics inqüestionables del rock psicodèlic i figura en totes les llistes dels millors discos de la història. Rock psicodèlic, sí, però en comptes de guitarres elèctriques, acústiques, amb uns suaus arranjaments orquestrals. Tot plegat crea un so original que possiblement mai més no s'ha tornat a repetir, per això el disc continua sorprenent més de 50 anys després. El cantant, compositor de la majoria de cançons i líder del grup, Arthur Lee, mort de leucèmia el 2006 amb 61 anys, era un negre amb veu de blanc i dolça, una altra sorpresa. Les dues primeres cançons, "Alone Again Or" i "A House Is Not

a Motel", són les més recordades, però el disc està farcit de grans temes. La meua preferida és "The Red Telephone", que ja clamava contra la guerra del Vietnam. I el disc es tanca amb dues cançons també molt potents, "Bummer in the Summer" i "You Set the Scene". Potser l'únic que grinyola a *Forever Changes* és la portada, a to amb el moviment hippie que començava a sorgir. Després de molts canvis, Love va desaparèixer com a grup l'any 2002.

NOTES

Tornen els Brams per inaugurar el Barnasants

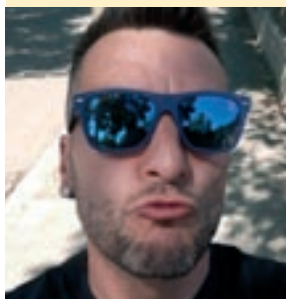
Tornen els Brams. La històrica banda berguedana (amb moltes arrels i ramificacions osonenques) tornarà als escenaris el 22 de gener de 2022 i ho farà per inaugurar la 27a edició del festival de cançó d'autor Barnasants amb un espectacle pensat per a teatres i auditoris titulat *Baula rere baula*. El concert es farà al teatre Joventut de l'Hospitalet i posteriorment girarà per deu poblacions més de tots els Països Catalans en el marc del Barnasants. Fa un parell d'anys la banda liderada per Titot ja havia anunciat que tornava per celebrar el 30è aniversari amb una gira que s'havia de titular

30 anys fotent brams i que es va haver de cancel·lar per culpa de la Covid. Brams ja s'havia dissolt l'any 2005 amb un concert de comiat al camp de futbol de Berga però el 2010, amb l'excusa de celebrar els 20 anys, el grup havia ressuscitat. Ara, com que els 30 anys ja els tenen fets, celebraran el 30è aniversari de la publicació del seu primer treball, *Amb el rock a la faixa*, i ho faran amb una producció del Barnasants que vol ser un autohomenatge a la banda i un reconeixement també a la música en català dels darrers 30 anys. És per això que a tots els concerts hi haurà convidats especials i sorpreses. La gira que començarà a l'Hospitalet també passarà per Formentera, Bellreguard (País Valencià), Amposta, Balaguer, Girona, Manacor, l'Alguer, València i Perpinyà.

EL TEST

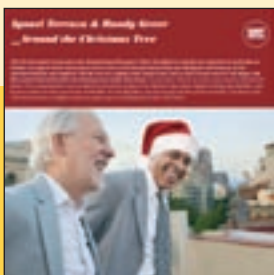
Toni Vall-Ilosada

Primer instrument que vas tocar? La bateria, tot i que el primer van ser les olles i cassoles de la iaia. **Primer grup del qual vas formar part?** Anònims. **Primer disc que et vas comprar?** No el recordo. **Quants discos tens?** Comprats meus, uns 2.000 o 3.000 vinils; més el que he heretat del meu pare diria que 8.000 o 9.000 vinils... La veritat, ni ho sé. **Salva'n tres.** *London Calling*, de The Clash; *Halfway To Sanity*, de Ramones, i *Joshua Tree*, d'U2. **Grups i músics de capçalera.** Molts! Ramones, Gorillaz, Iggy Pop, Depeche Mode, Bowie, Stones... **Un concert (com a públic) per recordar.** Ramones a Zeleste quan van gravar el *Loco live*, cap al 1991.

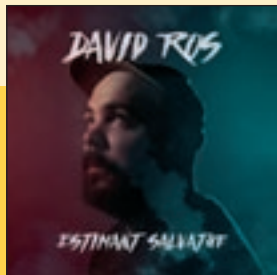
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

IGNASI TERRAZA & RANDY GREER 'Around The Christmas Tree'

No More Lockdown (que a jutjar pel que es diu a la cançó es podria traduir com a *prou confinaments*) és la peça estrella d'aquest disc de jazz i swing que han fet conjuntament Ignasi Terraza i Randy Greer. Al disc hi ha temes originals de Terraza al costat de nades internacionals com *Jingle Bells*, *Let Snow* o el nostrat *Fum, fum fum*. I com a bon disc nadalenc està ple de sorpreses com l'aparició d'Andrea Motis cantant al costat de Randy Greer a *No More Lockdown* i també a *Waltzing around The Christmas Tree*. Un disc ideal per escoltar aquests dies tot goitant el tió.

DAVID ROS 'Estimat salvatge'

El badaloní David Ros és una de les veus que va formar part del *Polièdric* de Lax'n'Busto, aquell disc on els vendrellencs apostaven per cantants diferents a cada peça. També va passar per *Operación triunfo* (2008) i més tard va provar sort a *La voz*. I sí, també és la veu rovellada que canta el *No et rendeixes* de Peter Gabriel al disc de La Marató d'enguany. I ara publica el seu segon disc en solitari, *Estimat salvatge*, amb deu cançons sinceres i energètiques on no hi manca *Badalona*, una espècie d'himne oficiós d'una ciutat que per sort va molt més enllà d'Albiol.

BORIA 'Any Place But Now'

Després de formar part de projectes com Estúpida Erikah, el cantant, guitarrista i compositor barceloní Lluís Bòria ha decidit caminar sol i liderar el seu projecte més personal: Boria. I pel que fa a so, Boria navega entre la *boira* –no deu ser casual que sigui un anagrama– d'un indie-folk serè i introspectiu amb el segell ja marca de la casa de les produccions del vigatà Jordi Casadesús. El disc, per cert, es tanca amb una relíquia de les de pell de gallina, *What Were We*, on canta a duet amb Joana Serrat (el disc l'ha editat Great Canyon Records).

TECNOLOGIA

AMIC

Twitter, la xarxa social més resistent a les teories conspiratives

Les xarxes socials s'han convertit en un dels principals canals de difusió d'informació i contingut que milions d'usuaris consulten cada dia. Un tipus de comunicacions que no sempre reflecteixen la realitat i que afavoreixen la difusió de notícies falses, 'fake news', faules o conspiracions.

Actualment, un estudi publicat en la revista d'acces obert *New Mitjana & Society* i liderat de manera conjunta per una investigadora de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) i altres 19 universitats ha analitzat el paper que exerceixen les xarxes socials en la difusió de teories conspiratives i la relació entre l'ús d'aquestes plataformes i la creença en aquesta mena d'argumentacions fal·laces per part dels usuaris.

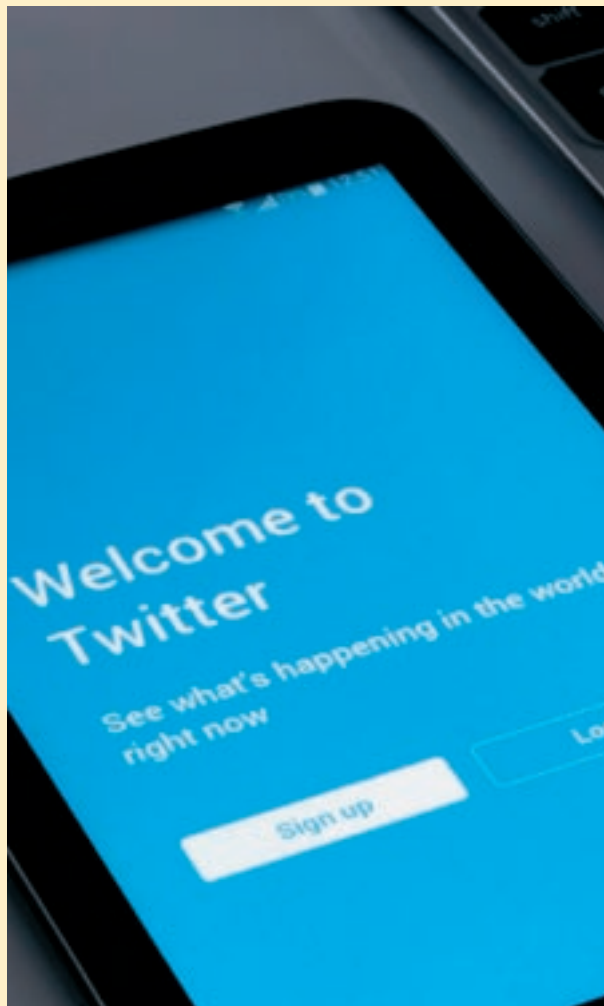
“Les característiques i particularitats de funcionament de Twitter, una xarxa social més orientada al consum de notícies, augmenten la pressió social sobre el que es publica, i a la vegada podria reduir la circulació d'informació no verificada o de tipus alternatiu respecte a altres xarxes socials, com Facebook o YouTube, amb característiques més favorables a la difusió d'aquestes teories”, explica Ana Sofía Cardenal, professora en els Estudis de Dret i Ciència Política i investigadora del grup de recerca eGovernanza: administració i democràcia electrònica (GADE), i una de les autores principals d'aquest treball, que ha analitzat les dades obtingudes mitjançant enquestes en 17 països europeus abans i després de la pandèmia sobre diferents xarxes socials, com Twitter, Facebook, YouTube i diverses aplicacions de missatgeria com WhatsApp.

Diferències entre xarxes socials

Els autors d'aquesta recerca argumenten que no totes les plataformes de xarxes socials afavoreixen per igual la difusió de les teories de la conspiració. La diferent arquitectura i les prestacions d'aquestes plataformes influeixen en la difusió d'aquestes teories en definir els usos potencials, el comportament dels usuaris, el tipus d'interaccions i els processos de transmissió d'informació.

“Aquesta estructura fa que en una plataforma com Twitter, per exemple, el contingut conspiratiu pugui ser desacreditat ràpidament o possiblement arribar a *ofegar-se* amb informació de millor qualitat o amb el gran volum dels qui estan disposats a saltar ràpidament i corregir percepcions errònies”, apunten els autors. Així mateix, segons els resultats obtinguts, els usuaris de Twitter combinen una educació superior a la mitjana amb una major tendència a buscar notícies i participar en debats polítics que qualsevol de les altres plataformes del nostre estudi, unes característiques pròpies d'usuaris que acudeixen a fonts d'informació fiables i de major qualitat.

No obstant això, en altres xarxes socials com Facebook o en aplicacions com WhatsApp, on el tipus de vincle dels usuaris és més pròxim, com a familiars o amics, les persones no participen tant en la comprovació d'informacions o de continguts

dubtosos. És més, existeix una relació directa entre utilitzar Facebook, YouTube i WhatsApp i tenir creences conspiratives sobre la Covid-19.

“Aquest tipus de xarxes socials i plataformes de missatgeria tendeixen a ser espais més privats i protegits, la qual cosa podria augmentar la circulació d'informació alternativa”, apunta Cardenal sobre la difusió de faules, *fake news* i conspiracions en aquestes plataformes.

Conseqüències de la pandèmia

Encara que la difusió de teories falses a internet ha estat una constant des del seu origen, la pandèmia de la Covid-19 ha potenciat la presència i intensitat de les conspiracions en les xarxes socials. Tant és així que, fins i tot poc després de declarar la pandèmia, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va qualificar la situació d'“infodèmia”, a causa de la quantitat d'informació falsa que va començar a circular amb el brot causat pel coronavirus.

L'estructura d'aquest treball, amb la primera enquesta realitzada abans del brot de la Covid-19,

el desembre de 2019, va permetre avaluar i analitzar el comportament dels usuaris i la difusió de diverses teories, no totes elles fiables ni oficials.

“En la primera enquesta, abans del brot de la Covid-19, preguntem als nostres participants per l'ús de plataformes i serveis de missatgeria. I en la segona, realitzada el maig de 2020, ja en plena pandèmia, vam fer apilament de les teories de la conspiració més comunes sobre l'origen i el tractament de la Covid-19, i preguntem als nostres enquestats sobre les seves creences cap a aquestes teories”, exposa Cardenal sobre el desenvolupament d'aquest treball. En preguntar per l'ús de les plataformes abans del brot de la Covid-19 ens assegurem que els enquestats eren usuaris de les plataformes amb anterioritat a l'aparició de teories falses sobre l'origen i el tractament de la Covid-19. D'aquesta manera, eliminem la possibilitat d'una relació inversa; és a dir, que fora la circulació de conspiracions la que atragués els usuaris a unes certes plataformes.

La tempesta perfecta

La situació d'incertesa i el temps més elevat passat a casa per part d'una gran majoria de la població va afavorir la difusió d'aquesta mena d'informacions no verificades. D'una banda, l'ansietat davant l'amenaça va augmentar la necessitat de saber, de tenir explicacions vàlides sobre el que estava passant, la qual cosa va incrementar la demanda d'informació durant la pandèmia. D'altra banda, en els primers mesos de la pandèmia, es va detectar una escassetat en l'oferta a causa de la falta d'informació oficial contrastada.

“Es va produir la tempesta perfecta i aquest desequilibri entre la demanda i l'oferta es va convertir en una oportunitat perquè circulessin tota mena de conjectures i explicacions falses sobre el virus”, subratlla la investigadora de la UOC.

D'altra banda, els autors adverteixen que comprendre com es difonen aquest tipus de teories conspiratives en les plataformes i xarxes socials és clau per desenvolupar estratègies capaces de corregir les percepcions errònies i les seves conseqüències. En concret, aquest treball planteja el desenvolupament de mecanismes específics en cada xarxa social que ajuden a identificar les notícies falses i a corregir les percepcions errònies per part dels usuaris.

“Les plataformes han de treballar més per fer que els seus productes siguin més segurs, especialment quan es tracta de salut pública”, conclouen els experts, que destaquen que, en els últims mesos, les empreses ja han posat en marxa mesures per etiquetar la informació que no està verificada o alternativa, la qual cosa inclou les conspiracions.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

MIDA ESTANCADA

En el món empresarial la mida importa. Importava en el passat i importarà en el futur. Però la mida de les empreses a Catalunya està estancada i això comporta un perjudici en termes de productivitat, en termes d'innovació, en termes d'exportació, en termes, en definitiva, de competitivitat. Aquesta màxima és repetida, però no sempre complerta. La setmana passada, la patronal de la petita i mitjana empresa Pimec va presentar els resultats de l'estudi sobre l'evolució de la dimensió de les empreses entre començament de segle i fins al 2019, i el recorregut d'aquests primers vint anys del segle XXI no ofereix un canvi prou rellevant.

De fet, a Catalunya el nombre d'empreses amb més de 250 treballadors, que és la mida en la qual es pot començar a parlar d'una gran empresa, no arriba a una de cada 100. Un 99,2% de les empreses són petites o mitjanes, amb una proporció més decantada cap a les microempreses –fins a 10 treballadors–, que representen un 73% del total. És cert que la tendència canvia força quan s'analitza específicament el sector manufacturer. En aquest cas, les grans empreses ja arriben al 32% del total, però el cas és que la tendència en aquests àmbits industrials és que el nombre de societats vinculades a aquest sector està baixant, perquè creix la productivitat i s'estan externalitzant serveis.

Tot i que no és cap novetat, convé retenir en la memòria que com més dimensió, més competitivitat, més rendibilitat, més capacitat d'afrontar reptes i més generació d'ocupació tenen les empreses. Així ho defensava el secretari general de la patronal, Josep Ginesta. Les dades assenyalen com les grans empreses, que representen un 1% del total, generen un 41% del valor afegit brut a Catalunya, en contrast amb el 27% que generen les microempreses, tot i representar un 75% del teixit empresarial. De les pimes, un 23% innova, mentre que entre les grans ho fa la meitat.

Que el teixit empresarial sigui majoritàriament d'empreses petites no ha de ser sorprenent. Ho és a Catalunya, i ho és a tot Europa (encara que en menor mesura). A més, tota empresa és petita quan

fa els primers passos. Però seria convenient que hi hagués més ambició generalitzada per passar de microempresa a petita empresa, de petita a mitjana i de mitjana a gran. Perquè més eficiència significa més rendibilitat i més rendibilitat més capacitat per invertir, per crear ocupació i per tenir més beneficis.

Aquesta ambició no ha de provenir únicament de l'empresariat. Convé, per exemple, que els marcs normatius afavorissin la transició i, en aquest sentit, el camí no sempre és planer. Les regulacions són superiors per a empreses grans, de manera que per estalviar entrebancs regulatoris, no són poques les empreses que opten per crear una segona societat i no fer el salt en una sola empresa.

Però de la mateixa manera que no seria just atribuir únicament al sector empresarial l'escassa predisposició a guanyar dimensió, també ho seria responsabilitzar-ne només l'administració. A Catalunya, encara perdura la tendència que l'empresariat té més voluntat de ser propietari que no pas de ser soci. Modest Guinjoan, autor de l'estudi, considera que hi ha una predisposició a conservar la propietat, encara que sigui petita, en comptes d'una predisposició a facilitar fusiones, a comprar altres empreses, a compartir la propietat, a acceptar el control de nous socis.

Hi ha poca capacitat de fer els passos per guanyar la mida i és probable que aquesta sigui una part de l'explicació d'una de les conclusions més rellevants de l'informe de Pimec: les vendes i el valor afegit brut que aporten les empreses és més elevat que el de fa vint anys en termes nominals (és a dir,

si es fa la comparació sense comptar els creixements de cost de la vida en tots els anys transcorreguts). Però si la comparació s'estableix en termes reals, no es produeix aquest creixement. Hi ha influït, per descomptat, que tots dos paràmetres van caure de manera dràstica els anys de la crisi financera i encara no s'han arribat a restablir.

Les conclusions sobre la mida de les empreses es mantenen estables des de fa anys. Potser massa anys, perquè si és una qüestió d'actitud de les propietats de les empreses no sembla que s'estiguin fent passos fermes per canviar aquesta cultura. I si és una qüestió que els entrebancs de l'Estat per fomentar el creixement són massa intensos, s'està imposant una necessitat de canviar l'estratègia. Amb empreses que aportessin més valor, la roda econòmica giraria més greixada, amb més innovació, més productivitat, més generació de llocs de treball i, finalment, més ingressos en impostos per a una millor redistribució. Les bases del debat estan posades. És el moment de posar-se mans a l'obra.

INDICADORS

Menor producció industrial

La producció industrial a Catalunya durant l'octubre ha caigut un 3,7% respecte al mateix mes de l'any passat. Acaben set mesos consecutius a l'alça, segons les dades provisionals de l'Institut Nacional d'Estadística (INE). A Catalunya, el descens s'explica per una reducció en la fabricació de béns d'equip (-7,9%) i de béns intermedis (-3,4%). També baixen els béns de consum no durador (-2,3%) i l'energia (-1,3%).

Augment d'hipoteques

A Catalunya s'han signat 7.073 hipoteques sobre habitatges durant el mes de setembre, un 76% més en termes interanuals, segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE). Es tracta de la tercera comunitat que més creix. La xifra de setembre també suposa un increment del 31,7% respecte a l'agost i de gairebé un 90% en comparació amb el setembre de 2019. L'import mitjà puja un 1,2% en un any.

ALEGRIA INTERIOR

Toni Juclà / sodecaminar@gmail.com

Energia activa

Aquest desembre s'estrena la quarta part de *Matrix*, una pel·lícula que intenta explicar a través de la ficció com funciona i el poder que té la ment humana. L'argument se sustenta en el fet que el món està governat per la intel·ligència artificial de les màquines i que la humanitat ha quedat relegada a la simple funció de proporcionar-los l'energia per funcionar. Per aconseguir això tenen els humans enganxats a una vida mental virtual, d'on no són els mateixos creadors, i gràcies a no estar present a la realitat l'energia humana que genera cada individu s'escapa, perquè les màquines l'aprofitin.

En el món d'avui tenim una dependència tan gran a les energies externes que si aquestes s'acabessin demà no seríem el que som. Passaríem a

tenir només la nostra capacitat natural per transformar l'energia, cosa que hem après al llarg de la nostra història i que ara en deleguem una petita part a les màquines.

L'energia infinita és la mental. I aquí recau el poder que tenim avui i no sabem. De fet, si no com s'hagués pogut inventar la màquina de vapor, doncs anant més enllà dels límits físics percebuts.

Com que sempre el camí comença en nosaltres, potser ara és el moment d'anar cap a dins. Per descobrir com carregar-nos amb un simple clic. Perquè aquesta energia es multipliqui i afavoreixi a tot el que ens envolta. Anem endins a cercar com podem transcendir les limitacions petites que ens hem cregut ser i la dependència a coses externes on estem lligats. Sí, és ben cert que a la naturalesa la principal necessitat a cobrir és l'aliment, que és el combustible per mantenir el cos. Però també malbaratem molta energia a projectar-nos en altres vides, com la virtual o la del passat. Viure dues o tres vides alhora és molt cansat.

Alimentar el cos per no perdre'n l'escalfor i alimentar la ment per assolir el coneixement conscient, perquè proporcioni l'energia necessària per viure plenament. Si hem set capaços de crear transformadors per adequar la potència energètica per cada necessitat física, i de protegir l'entrada de casa instal·lant uns fusibles per evitar danys als aparells electrònics de la llar, hem de ser capaços de tenir a l'abast elements i accions que en potenciïn i alhora evitin descàrregues de l'energia. Aquests potenciadors energètics poden ser: prendre consciència de cada acció que es fa, ser-ne present; missatges que alimentin l'alegria interior, evitar l'accés de soroll i males paraules, aquelles que corquen per dins; l'escolta activa abans de parlar, perquè moltes vegades el guia intern ens guia per la veu de l'altre que no crida. I perquè tot això sigui possible, meditar en la respiració, sentir la connexió de tot el que ens envolta. I si més no jugar com els infants juguen, amb innocència, no per guanyar sinó per gaudir.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 17-12-2021 al 23-12-2021

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Has viscut canvis al sector laboral i les coses es posen al seu lloc. Si treballes per algú altre, ets sentit més valorat. Una trobada amistosa pot fer-te recuperar l'humor.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Dies per gaudir de la família. Aparques una mica les angoixes. Algú pot provocar-te perquè reaccionis i després culpar-te. Sigues prudent, el silenci serà un bon aliat.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

El pleniluni al teu signe pot portar trobades amoroses. Moment per assolir acords amb la parella. Expresses les emocions amb franquesa. Augment de la comunicació escrita.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Si hi havia friccions amb la família política o amb els fills de la parella, arriba un temps per al diàleg. Una persona de més edat que tu pot sol·licitar la teva ajuda.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Una història d'amor pot arribar al seu final o trobar-se en un moment de canvis necessaris perquè segueixi funcionant. Cerca temps per a tu, la teva salut demana més atenció.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Si has de signar un contracte, llegeix la lletra petita o assessora't abans. No tot és el que sembla. A l'àmbit laboral es pot donar una oportunitat que ja no esperaves.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Possibles canvis imposats per les circumstàncies al sector laboral. Serà millor acceptar aquesta etapa a favor teu. Si tens fills adults, seran un bon suport emocional.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Apassionament. Sigui per un amor o per un projecte pel qual has lluitat molt. Despeses extres. Aquests dies podries cremar una mica més del compte la targeta de crèdit.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Vius algun enfrontament obert i el teu sentit de la justícia no permet que les coses quedin sense resoldre. Descansa més o perdràs l'energia que necessites per sobreviure.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Sents que no pots controlar les coses que passen, que tot es mou sota els teus peus, però aprendràs a sostenir-te en moviment. En l'adversitat descobriràs els teus amics.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Pots retrobar-te amb velles amistats que no van acabar bé. Accepta la teva responsabilitat i passa pàgina. En un àpat, pots viure una forta atracció i sorgiria alguna cosa.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Es van aclarint coses que estaven pendents de resposta i et quedés més tranquil. Expressa la teva creativitat, no bloquegis el teu talent. Possibles compres en tecnologia.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret Valls

'Tres pisos'

De Nanni Moretti

La comunitat fracturada

Després de competir en la Secció Oficial del passat Festival de Cinema de Canes, *Tres pisos*, de Nanni Moretti, arriba als nostres cinemes. El director de films melodramàtics tan entranyables i commovedors com *Caro diario* (1993) o *Mia madre* (2015) adapta ara a la gran pantalla la novel·la *Tres pisos arriba*, de l'autor israelià Eshkol Nevo, per dur a terme una precisa dissecció de les fractures que esberlen diferents famílies d'un mateix edifici.

Un llargmetratge estructurat en tres etapes, separades per cinc anys cadascuna, que mostra com diferents fets trastocuen la vida domèstica dels membres de tres pisos d'un immoble romà. Un format d'històries creuades que posa diferents personatges d'aquesta comunitat de veïns de tota la vida a prova, col·locant-los a tots davant del mirall amb les seves vergonyes i misèries.

El cineasta Nanni Moretti es reserva el paper d'un jutge i pare de família que manté una relació conflictiva i tempestuosa amb el

seu fill díscol. El punt de no retorn d'aquesta batussa familiar serà l'atropellament mortal que provoca el noi una nit quan sembla que anava begut, escena que obre la pel·lícula. Aquest film sobre els límits de les culpes i les responsabilitats de cadascú aborda també els diferents caires d'un afer de denúncia d'abús sexual a una jove al mateix immoble que desferma també un torrent d'emoció contraposades i malentesos al llarg del temps.

O una altra línia argumental que explora també les derivades ètiques i morals de l'obsessiva fixació d'un pare de família que creu que la seva filla ha estat violentada per un avi veí de l'edifici un xic desmemoriat i que cuida d'ella quan els progenitors no hi són. Un film notable carregat de mirada humanista de format coral gràcies a un extens repartiment que, a part de Nanni Moretti, compta amb Alba Rohrwacher, Margherita Buy, Riccardo Scamarcio, Elena Lietti o la jove actriu Denise Tantucci.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Les sonoritats de Blueroomess, al Centre de Caldes

Blueroomess. Cafè del Centre Ateneu Democràtic, Caldes de Montbui. Diumenge, 19 de desembre, 19h.

Fundat a Barcelona el 2013, aquest grup evoca sonoritats d'abans, amb clara influència de la música tradicional nord-americana de les arrels i una potent veu femenina al front. Està format per músics de diversos orígens i en les seves composicions es barregen diferents influències amb una impressió clara de la música nord-americana.

'A.K.A.' torna a L'Atlàntida

A.K.A. Sala Joaquim Maideu de L'Atlàntida, Vic. Divendres, 17 de desembre, 20.00h.

Tres anys després de la seva estrena i amb 200 funcions realitzades, A.K.A. torna a L'Atlàntida de Vic. L'obra se centra en la identitat i l'encaix dels joves en aquesta societat, abordant temes com el racisme, el primer amor o les xarxes socials. Dirigida per Montse Rodríguez, amb dramaturgia de Daniel J. Meyer, l'obra està interpretada per Lluís Febrer.

CINECLUB

CINECLUB VIC
21 de desembre de 2021
20h
L'Atlàntida

'Que bonic és viure!'

Estats Units, 1946. Dir.: Frank Capra. George Bailey és un ciutadà honorat i modest que dirigeix un petit banc familiar malgrat els intents d'un poderós banquer per arruïnar-lo. El dia abans de Nadal desapareix una gran quantitat de diners, el que suposa la fallida del negoci i un gran escàndol. Bailey decideix suïcidar-se, però just abans que ho faci se li apareix el seu àngel de la guarda, Clarence Odbody, que l'acompanyarà en un viatge únic. Un dels títols referencials del seu director i un clàssic imprescindible de la història del cinema. Aquesta història immortal ens demostra que el cinema ens pot fer millors persones.

CINECLUB DEL MOIANÈS
19 de desembre de 2021
17.30h - Espai escènic de Castellterçol

'The hours'

Estats Units, 2002. Dir.: Stephen Daldry. Drama. Projectió en VOS. La recaptació anirà íntegrament destinada a La Marató. Tres històries d'èpoques diferents. A principis dels anys 20, Virginia Woolf, en un elegant barri de Londres, lluita contra la seva bogeria mentre comença a escriure la seva primera gran novel·la: *Mrs. Dalloway*. Als anys 50, a Los Angeles, a Laura Brown, una dona casada i amb fills, la lectura de *Mrs. Dalloway* li resulta tan reveladora que comença a considerar la possibilitat de canviar radicalment la seva vida. A Nova York, Clarissa Vaughan, una versió actual de *Mrs. Dalloway*, està enamorada del seu amic Richard, un brillant poeta malalt de sida.

CINEMES

CLIFFORD, EL GRAN PERRO ROJO

EUA 2021. Dir. Walt Becker. Amb Darby Camp i Jack Whitehall. **Aventures.** Quan Emily Elizabeth coneix un rescatador màgic d'animals que li regala un petit cadell vermell, mai s'hauria imaginat que en despertar-se es trobaria un gos gegant de tres metres al seu petit apartament de Nova York. Mentre la seva mare soltera és de viatge de negocis, Emily i el seu divertit però impulsiu oncle Casey s'embarquen en una gran aventura.

LA FAMILIA BLOOM

Austràlia 2020. Dir. Gelndyn Ivin. Amb Naomi Watts i Andrew Lincoln. **Drama.** Sam Bloom és una mare que viu feliç amb el seu marit i els seus tres fills. Un dia un accident la deixa paralítica. Mentre ella i la seva família lluiten per adaptar-se a la seva nova situació, un aliat improbable es presenta en les seves vides en forma d'un ocell ferit al qual anomenen Penguin pel color del seu plomatge. L'arribada d'aquest animal és una benvinguda distracció per a la família Bloom, que finalment marca una gran diferència en Sam, ensenyant-li a viure de nou.

LA HISTORIA DE MI MUJER

Hongria 2021. Dir. Ildikó Enyedi. Amb Léa Seydoux, Gijss Naber i Louis Garrel. **Drama.** Jacob Störr és un capità holandès molt treballador la vida amorosa del qual no va, precisament, vent en popa. Un dia, s'aposta en una cafeteria que es casarà amb la primera dona que entri en el lloc. Una dona anomenada Lizzy és l'afortunada. Contra tot pronòstic, el llop de mar aconseguirà el seu objectiu. No obstant això, a mesura que van passant els anys, Jacob es pregunta sobre si la seva esposa li és infidel i decideix investigar, sense sospitar que cada avanç que faci provocarà que la seva vida comenci a estar en perill.

MAMÁ O PAPÁ

Espanya 2021. Dir. Dani de la Orden. Amb Paco León i Miren Ibarburen. **Comèdia.** Flora i Víctor són els pares que tot nen voldria

tenir: moderns, divertits i afectuosos. No obstant això, tot es torça el dia que decideixen divorciar-se i apareix l'oportunitat laboral amb la qual porten somiant tota la vida. Només hi ha un problema: la custòdia. Cap està disposat a cedir. Així que, per ordre de la jutgessa, els nens hauran de decidir amb qui es queden: amb mamà, o amb papà. A partir d'aquest moment, els pares modèlics es declaren la guerra i no hi haurà treva. Tots dos faran tot el possible per no obtenir la custòdia dels seus fills.

NO MIRES ARRIBA

EUA 2021. Dir. Adam McKay. Amb Leonardo DiCaprio, Jennifer Lawrence i Meryl Streep. **Comèdia.** Kate Dibiasky, una estudiant d'Astronomia, descobreix al costat del seu professor que un cometa es precipita contra la Terra. Quan van amb això a les autoritats, la presidenta Orlean decideix no fer absolutament res. Els científics faran tot el possible per conscienciar la població que el perill és absolutament real mentre que la presidenta busca que la gent no entri en pànic i crea el moviment "no miris a dalt".

QUERIDO EVAN HANSEN

EUA 2021. Dir. Stephen

Chobsky. Amb Ben Platt i Julianne Moore. **Drama musical.** Adaptació del musical guanyador de premis Tony i Grammy sobre Evan Hansen, un estudiant d'últim any de Secundària amb trastorn d'ansietat social i el seu viatge d'autodescobriment i acceptació després del suïcidi d'un company de classe.

SPIDER-MAN NO WAY HOME

Estats Units 2021. Dir. Jon Watts. Amb Tom Holland, Zendaya i Benedict Cumberbatch. **Ciència-ficció.** Per primera vegada en la història cinematogràfica de Spider-Man, el nostre heroi, veí i amic és desemmascarat, i per tant ja no és capaç de separar la seva vida normal dels enormes riscos que comporta ser un súper heroi. Quan demana ajuda al doctor Strange, els riscos passen a ser encara més perillosos, obligant-lo a descobrir el que realment significa ser Spider-Man. Seqüela de *Spider-Man: Far from Home*.

TRASH, LA LEYENDA DE LA PIRAMIDE MÁGICA

Itàlia 2020. Dir. Francesco

Dafano i Luca Della Grotta. **Animació.** Flaco és una caixa de cartó trencada que viu en un mercat amb la seva amiga Burbujas –una ampolla de refresc– i altres companys. El seu dia a dia el passa evitant les màquines de neteja que arrasen amb tot. A més, ha renunciat al seu destí i ja no creu en res. Tampoc confia en la llegenda de la piràmide màgica: un lloc meravellós on tots els desfets tenen una segona oportunitat, on reneixen per tornar a ser útils, tant per a ells mateixos com per als altres.

VALENTINA

Espanya 2021. Dir. Chelo Loureiro. **Animació.** Valentina somia a ser trapezista i creu que per ser Down no podrà aconseguir-ho, però la seva àvia, companya de jocs, aprenentatges i cançons, li assegura que si les erugues aconseguen convertir-se en papallones res és impossible. I que mai hem de perdre la il·lusió ni les ganes d'aprendre, les mateixes que ella posa, encara a la seva edat, en el seu afany de convertir-se en directora d'orquestra.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Pan de limón con semillas (...)	-	18.00 i 22.00	18.00 i 21.00	-
MANLLEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal de Gràcia	Chavalas	-	-	19.00 (Cicle Gaudí)	-
RIBES DE FRESER		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	Chavalas	-	19.00 (Cicle Gaudí)	-	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Cazafantasmas: Más allá	-	18.00 i 20.30	20.15	21.00
VIC		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
L'Atlàntida	Que bonic és viure! (VOSC)	-	-	-	20.00 (Cineclub Vic)
VIC		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns i dimarts
Sucre	Spider-Man No Way Home	17.30, 19.15, 20.15 i 22.00	11.30, 15.45, 17.30, 18.30, 20.15 i 22.00	11.30, 11.50, 15.45, 17.30, 18.40, 20.30 i 21.30	17.45, 18.30, 20.40 i 21.40
	Spider-Man No Way Home (3D)	18.15	11.20, 14.05 i 16.50	11.20, 14.05 i 16.50	19.00
	Spider-Man No Way (...) (VOSE)	19.45 i 22.30	22.15	22.00	21.45
	Mamá o papá	18.30, 20.30 i 22.30	16.05, 18.05, 20.30 i 22.45	11.45, 16.05, 18.05, 20.05 i 22.10	18.00, 20.00 i 22.00

Trash, la leyenda de la (...)	17.35	15.35 i 16.40	12.00, 13.45 i 15.35	17.20
No mires arriba	18.10	19.35	18.10	19.20
Querido Evan Hansen	22.30	21.50	21.50	21.30
Cazafantasmas: Más allá	20.00 i 22.50	14.20, 18.00, 20.20 i 22.40	11.25, 15.25, 17.45, 19.40 i 22.10	19.35 i 22.00
La familia perfecta	20.50	20.20 i 23.00	20.50	17.15
Clifford, el gran perro rojo	17.50	15.40 i 17.15	12.00, 15.40 i 17.15	17.45
Sis dies corrents	21.10	22.30	22.55	20.20
El amor en su lugar	23.00	16.00	16.10	21.55
Encanto	17.15	15.55 i 18.15	11.40, 15.55 i 18.15	18.05
La casa Gucci	19.45	19.05	19.05	18.35
Resident Evil: Bienvenidos a (...)	22.55	18.20	20.05	-
Way Down	17.50 i 22.40	20.30 i 22.50	20.30 i 22.40	22.00

CARDEDEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
Esbarjo	La puerta de al lado	20.00	20.00	19.00	-
	Muchas gracias, Mr. Scrooge	-	-	16.00	-

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns	Dimecres
Alhambra	Spider-Man No Way Home	18.30 i 21.30	16.30, 19.15 i 22.00	17.00 i 19.45	18.00 i 20.45	-
	West Side Story	-	-	-	-	17.30 i 20.30

GRANOLLERS		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
Edison	Black Box	19.00 (VOSE)	18.00 i 20.30 (VOSE)	18.00 (VOSE)	-
	Chavalas	-	-	-	19.00

GRANOLLERS		De divendres a dimarts
Ocine	Querido Evan Hansen	16.00
	Spider-Man No Way Home	18.45 i 21.45 / 20.30 / 18.30 i 21.30 / 18.00 i 21.00 / 16.30, 19.30 i 22.30
	Spider-man No Way (...) (Atmos)	17.00 i 22.45 / 16.00, 19.00 i 22.00
	Spider-Man (...) (Atmos) (VOSE)	20.00
	Encanto	16.10 i 18.20 / 17.45 i 20.00
	Mamá o papá	16.15, 18.15 i 20.15 / 22.45
	Way Down	22.15 / 16.15 / 20.00
	La familia perfecta	16.30
	La casa Gucci	18.45 i 21.45
	Cazafantasmas: Más allá	16.15, 18.45 i 21.15
	El amor en su lugar	16.00
	La familia Bloom	16.00
	Eternals	22.10
	Valentina	16.15
	Venom 2: Habrá matanza	17.45
	La historia de mi mujer	19.45
	Clifford, el gran perro rojo	16.00 i 18.00
	Resident Evil: Bienvenidos a (...)	22.15

SANT CELONI		Divendres	Dissabte i diumenge
Ocine	Mamá o papá	18.00, 20.20 i 22.30	16.00, 20.20 i 22.30
	The Third Wife (VO)	20.00	-
	Way Down	22.00	22.40
	Cazafantasmas: Más allá	19.10	17.00
	La casa Gucci	21.45	19.30
	Spider-Man No Way Home	18.00, 19.00, 21.00 i 22.00	16.00, 18.00, 19.00, 19.50, 21.00 i 22.00
	Encanto	18.10	16.00 i 18.10
	Clifford, el gran perro rojo	-	18.00
	La familia perfecta	-	22.30
	Valentina	-	16.30

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

HORIZONTALS: 1. Especialista en escalivades empenyador com ell sol / 2. Acosti aquí a darrera. Aproximació al bingo per la xarxa metropolitana / 3. Maten el porc. Inspiradora dels millors acords d'en Toti Soler. Abracen en Valentín / 4. Rebesavi de cada vigatà. Si va net?: clenxat i rellepat, va / 5. Hi sembren esqueixos i en surten cracs. A la balança no arribo ni a un pèsol / 6. Fuig d'estudi. De les bèsties peludes més dures. Mana sobre ningú / 7. Monjo amb vocació escènica infantil. No s'han mogut de lloc, com qui diu / 8. Servei amb Xofer Ràpid. De l'ull que t'hi podries pentinar / 9. Els primers són sempre els més maldestres. Anima de pantera / 10. De l'estament eclesiàstic que seduïa la Güelfa. Sones d'una manera que crees organismes / 11. El millor surt del tip. Aspire el medicament per l'altra banda. Maten el mort / 12. Barrejat com un poti-poti parlamentari. Pensament racional sobre el Jorn de la Xavala / 13. In flagranti i sense escapatòria. Posta, que no col·locada.

VERTICALS: 1. Camí costerut en honor de l'Afrodita de dibuixos animats. Signe tipogràfic a punt d'extingir-se / 2. Com a petó és tot un senyor. Escoltat i concedit: un antic Audi T / 3. Al fons del forn. Cosí de la sacarina empeltat de nitrur. Abracen en Xavier / 4. Son pare empaitava les criades. S'avindria amb en Tarzan, aquest àrab tan radical / 5. Formiga en catàleg. Que banal, un joc de preguntes i respostes... De cap a la piscina / 6. Hi van a parar tots els expulsats. Està força aïllada, entre les costelles i la pelvis / 7. Fa del nu una novetat. Temps de verb que no para mai. Exit musical en sa versió anglesa / 8. Quan mor tota la platea ho sap de seguida. Zona per A càrrega i descàrrega del Sen / 9. Fetus mort (perquè tenia els peus de pedra?). Quan els nanos jhi juguen de seguida ve l'ambulància / 10. Dos quarts d'onze. Són freqüents en els enfrontaments. El sí de les dames / 11. N'he vist en poemes, de blancs com aquests. Que crema / 12. Passen per miraculosos, però són poc més que bons minyons. Et trobes desmuntant astes.

SUDOKUS

AMIC

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: mitjana

	6	3					5	2
		5			6			3
	2					6	4	8
3				4		2		
7			3	8		5		
	8	4	7					
	3	9		6		8	2	
2	7							
	4	8					3	

Dificultat: difícil

		5						
2			6					8
		6		7	4	2		5
	8			3				
				8	9			
		4		6	2	8	9	7
5				9				
7				4			2	3
6	2				3		5	9

SOLUCIONS

1	4	8	2	9	5	7	3	6
2	7	6	1	3	8	4	9	5
3	9	4	6	7	8	2	1	5
4	8	4	7	5	2	3	1	9
5	9	2	3	8	1	5	6	4
6	5	1	6	4	9	2	8	7
7	9	2	3	8	1	5	6	4
8	1	5	8	2	6	9	7	3
9	7	4	1	5	2	3	6	8

Dificultat: mitjana

6	2	8	7	1	3	4	5	9
7	9	1	8	4	5	6	2	3
5	4	3	2	9	6	7	8	1
3	5	4	1	6	2	8	9	7
1	6	7	4	8	9	5	3	2
9	8	2	5	3	7	1	6	4
8	3	6	9	7	4	2	1	5
2	7	9	6	5	1	3	4	8
4	1	5	3	2	8	9	7	6

Dificultat: difícil

1	T	O	R	A	C	O	L	L	O	N	S
2	I	S	N	A	T	A	L	I	N	I	A
3	R	C	M	A	R	G	O	T	V	N	
4	A	U	S	O	P	O	L	I	T		
5	P	L	A	N	T	E	R	P	E	S	O
6	I	E	A	T	I	N	A	D	I	U	S
7	S	X	R	I	V	I	D	R	I	O	S
8	S	O	L	I	S	N	T	E			
9	A	U	X	I	L	I	S	N	T	E	
10	C	U	R	I	A	L	E	N	S	O	S
11	O	D	I	H	N	I	L	A	H	N	I
12	M	I	X	T	A	N	I	A			
13	A	T	R	A	P	A	T	O	C	A	S